

พระราชกฤษฎีกา
พระราชทานอภัยโทษ
พ.ศ. ๒๕๒๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๐
เป็นปีที่ ๓๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นว่า เนื่องในโอกาสที่ได้มี
พระชนมพรรษาเจริญวัฒนามาครบ ๕๐ พรรษาบริบูรณ์ ใน
วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ นับเป็นอภิลักขิตสมัยสำคัญ

สมควรพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องราชทัณฑ์ เพื่อเป็นการ
ให้โอกาสแก่บุคคลเหล่านั้นบำเพ็ญตนเป็นพลเมืองดี อันจะเป็น
คุณประโยชน์แก่ประเทศชาติสืบไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ ของรัฐธรรมนูญการ
ปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๒๐ และมาตรา ๒๖๑ ทวิ
แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๗ จึงทรงพระกรุณาโปรด
เกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกา
พระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๒๐”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕
ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“นักโทษเด็ดขาด” หมายความว่า ผู้ซึ่งในวันที่พระราช
กฤษฎีกานี้ใช้บังคับ เป็นนักโทษเด็ดขาดตามพระราชบัญญัติ
ราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ นักโทษตามพระราชบัญญัติ
เรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ ผู้ซึ่งถูกลงโทษจำคุกตาม

มาตรา ๑๗ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๐๒ และพุทธศักราช ๒๕๑๕ ผู้ซึ่งถูกลงโทษจำคุกตาม มาตรา ๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๕ และผู้ต้องโทษตามคำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติ

“ผู้ต้องกักขัง” หมายความว่า ผู้ต้องโทษกักขังแทนโทษ จำคุก หรือผู้ต้องกักขังแทนค่าปรับ ที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ของศาลถึงที่สุด ก่อนหรือในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

“กำหนดโทษตามคำพิพากษา” หมายความว่า กำหนดโทษ ซึ่งศาลได้กำหนดไว้ในคำพิพากษา และระบุไว้ในหมายแจ้งโทษ เมื่อคดีถึงที่สุด หรือกำหนดโทษตามคำสั่งซึ่งได้สั่งตามมาตรา ๑๗ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๐๒ และพุทธศักราช ๒๕๑๕ หรือมาตรา ๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๕ หรือกำหนดโทษตาม คำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติ หรือกำหนดโทษดังกล่าวที่ได้ลดโทษ ลงแล้ว โดยการได้รับพระราชทานอภัยโทษ หรือโดยเหตุอื่น ถ้ามี

“ต้องโทษจำคุกเป็นครั้งแรก” หมายความว่า ผู้ซึ่งถูกศาล พิพากษาให้ลงโทษจำคุกไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือ

หลายคดี โดยมีได้ถูกศาลพิพากษาให้เพิ่มโทษฐานกระทำความผิดอีก ตามมาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๕๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๔ ผู้ซึ่งจะได้รับพระราชทานอภัยโทษตามพระราชกฤษฎีกานี้ ต้องมีตัวอยู่ในความควบคุมของทางราชการ หรือถูกกักขังไว้ในสถานที่หรือที่อาศัยที่ศาลหรือทางราชการกำหนด ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับติดต่อกันไปจนถึงวันที่ออกหมายหรือคำสั่งปล่อยหรือลดโทษตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๕ นักโทษเด็ดขาดหรือผู้ต้องกักขังดังต่อไปนี้ ให้ได้รับพระราชทานอภัยโทษปล่อยตัวไป

(๑) ผู้ต้องกักขัง

(๒) ผู้ต้องโทษจำคุกไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี ซึ่งมีกำหนดโทษตามคำพิพากษาที่จะต้องได้รับต่อไปเหลืออยู่รวมกันไม่เกินหกเดือน นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

(๓) ผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้

(ก) เป็นคนพิการ โดยตาบอดทั้งสองข้าง มือหรือเท้าด้วนทั้งสองข้าง หรือเป็นคนทุพพลภาพ

มีลักษณะอันเห็นได้ชัด ซึ่งในกรณีหลังนี้แพทย์ของทางราชการไม่น้อยกว่าสองคนได้ตรวจรับรองเป็นเอกฉันท์ว่า ไม่สามารถประกอบการทำมาหาเลี้ยงชีพได้ตลอดชีวิต

(ข) เป็นคนเจ็บป่วยด้วยวัณโรค โรคเรื้อน โรคมะเร็ง หรือโรคจิต ซึ่งทางการแพทย์ได้ทำการรักษามาแล้วไม่น้อยกว่าสามเดือนในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ และแพทย์ของทางราชการไม่น้อยกว่าสองคนได้ตรวจรับรองเป็นเอกฉันท์ว่าไม่สามารถจะรักษาในเรือนจำให้หายได้ และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี ต้องได้รับโทษจำคุกมาแล้วถึงวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับไม่น้อยกว่าห้าปี หรือไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๒ ของโทษตามกำหนดโทษตามคำพิพากษา

(ค) เป็นหญิงซึ่งแพทย์ของทางราชการตรวจรับรองว่ามีครรภ์ และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี โทษจำคุกตามกำหนดโทษตามคำพิพากษาที่จะต้องได้รับต่อไปเหลืออยู่รวมกันไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

(ง) เป็นหญิงซึ่งต้องโทษจำคุกเป็นครั้งแรก และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี ได้รับโทษ

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๔

เล่ม ๕๔ ตอนที่ ๑๒๑ ราชกิจจานุเบกษา ๓ ธันวาคม ๒๕๒๐

จำคุกมาแล้วถึงวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๒ ของโทษตามกำหนดโทษตามคำพิพากษา

(จ) เป็นคนมีอายุตามที่ปรากฏในทะเบียนรายตัวของเรือนจำ ไม่ต่ำกว่าหกสิบปีบริบูรณ์ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี ได้รับโทษจำคุกมาแล้วถึงวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ไม่น้อยกว่าห้าปี หรือไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๒ ของโทษตามกำหนดโทษตามคำพิพากษา

(ฉ) เป็นผู้ต้องโทษจำคุกเป็นครั้งแรก และมีอายุตามที่ปรากฏในทะเบียนรายตัวของเรือนจำยังไม่ครบยี่สิบปีบริบูรณ์ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี ได้รับโทษจำคุกมาแล้วถึงวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๒ ของโทษตามกำหนดโทษตามคำพิพากษา

(ช) เป็นผู้ต้องโทษจำคุกเป็นครั้งแรก และโทษตามกำหนดโทษตามคำพิพากษา ไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี มีกำหนดโทษจำคุกรวมกันไม่เกินหนึ่งปี

(๗) เป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นเยี่ยม และไม่ว่า
ในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี โทษจำคุกตามกำหนด
โทษตามคำพิพากษาที่จะต้องได้รับต่อไปเหลืออยู่รวมกันไม่เกิน
สองปีนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

(๘) ผู้ได้รับพักการลงโทษตามกฎหมาย
ว่าด้วยราชทัณฑ์ หรือกฎหมายว่าด้วยเรือนจำทหาร ซึ่งมีได้
ปฏิบัติผิดเงื่อนไขแห่งการพักการลงโทษ

มาตรา ๖ นักโทษเด็ดขาดซึ่งมิได้รับพระราชทานอภัยโทษ
ปล่อยตัวไปตามมาตรา ๕ ให้ได้รับพระราชทานอภัยโทษลด
โทษแต่เพียงกรณีหนึ่งกรณีใด ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ต้องโทษประหารชีวิต ให้ลดลงเป็น
โทษจำคุกตลอดชีวิต

(๒) ผู้ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิต ให้ลดลง
เป็นโทษจำคุกห้าสิบปี โดยให้นับแต่วันที่ต้องรับโทษ เว้นแต่
กรณีที่จะต้องนับโทษต่อจากคดีอื่น ให้นับโทษต่อจากคดีอื่นนั้น

(๓) ผู้ต้องโทษจำคุกไม่ถึงตลอดชีวิต ให้
ลดจากกำหนดโทษตามคำพิพากษาลำดับชั้นนักโทษเด็ดขาด

ตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ หรือตามกฎหมายว่าด้วยเรือนจำ
ทหาร ดังต่อไปนี้

ชั้นเยี่ยม ๑ ใน ๒

ชั้นดีมาก ๑ ใน ๓

ชั้นดี ๑ ใน ๔

ชั้นกลาง ๑ ใน ๕

ชั้นเลว ๑ ใน ๖

ชั้นเลวมาก ๑ ใน ๗

(๔) ผู้ต้องโทษจำคุกเพราะความผิดที่ได้กระทำ
โดยประมาท และไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย และใน
วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ผู้นั้นไม่มีคดีอื่น ไม่ว่าในกรณี
ความผิดคดีเดียวหรือหลายคดีที่ต้องรับหรือจะต้องรับโทษจำคุก
อยู่ด้วย ให้ลดจากกำหนดโทษตามคำพิพากษาลง ๒ ใน ๓

มาตรา ๗ นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้
ช่วยเหลือเจ้าพนักงานเรือนจำมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนใน
วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ไม่ว่าจะได้รับพระราชทาน
อภัยโทษลดโทษตามมาตรา ๖ ด้วยหรือไม่ ให้ได้รับพระราชทาน
อภัยโทษลดโทษลงเป็นพิเศษอีกหนึ่งปี

มาตรา ๘ นักโทษเด็ดขาดซึ่งต้องโทษภายหลังวันที่พระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๑๕ ใช้บังคับ ในลักษณะความผิดดังต่อไปนี้ ไม่อยู่ในข่ายได้รับพระราชทานอภัยโทษตามพระราชกฤษฎีกานี้

(๑) ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร และความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายนอกราชอาณาจักร ตามประมวลกฎหมายอาญา

(๒) ความผิดตามมาตรา ๑๕๐ มาตรา ๒๑๕ มาตรา ๒๑๖ มาตรา ๒๑๗ มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๒๐ วรรคท้าย มาตรา ๒๒๒ มาตรา ๒๒๔ มาตรา ๒๓๖ วรรคท้าย มาตรา ๒๓๗ มาตรา ๒๘๐ มาตรา ๒๘๒ มาตรา ๒๘๓ มาตรา ๒๘๕ และมาตรา ๓๑๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

(๓) ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์

(๔) ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยฝิ่น กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ และกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

มาตรา ๕ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ ผู้พิพากษา ศาลแห่งท้องที่ หรือตุลาการศาลทหารแห่งท้องที่หนึ่งคน และ อัยการแห่งท้องที่หรืออัยการทหารแห่งท้องที่หนึ่งคน รวมสาม คนเป็นคณะกรรมการ มีหน้าที่ตรวจสอบผู้ซึ่งจะได้รับ พระราชทานอภัยโทษ และส่งรายชื่อต่อศาลแห่งท้องที่ให้เสร็จ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ เพื่อ ความสะดวกแก่ศาลแห่งท้องที่นั้นพิจารณาออกหมายส่งปล่อย หรือลดโทษ แล้วแต่กรณี

ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ซึ่งถูกลงโทษจำคุกตามมาตรา ๑๗ แห่ง ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๐๒ และ พุทธศักราช ๒๕๑๕ หรือมาตรา ๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๘ และผู้ต้องโทษตามคำสั่ง ของหัวหน้าคณะปฏิวัติซึ่งจะได้รับพระราชทานอภัยโทษ ให้ คณะกรรมการดังกล่าวในวรรคหนึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบและส่ง รายชื่อต่อนายกรัฐมนตรีให้เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ เพื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณาออก คำสั่งปล่อยหรือลดโทษ แล้วแต่กรณี

เมื่อได้มีหมายหรือคำสั่งปล่อยหรือลดโทษแล้ว ให้คณะ กรรมการทำบัญชีผู้ซึ่งได้รับพระราชทานอภัยโทษ เก็บไว้ที่

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๕

เล่ม ๕๔ ตอนที่ ๑๒๑ ราชกิจจานุเบกษา ๓ ธันวาคม ๒๕๒๐

เรือนจำหนึ่งฉบับ ส่งศาลหนึ่งฉบับ ส่งกระทรวงมหาดไทย
หนึ่งฉบับ และทูตเกล้า ๆ ถวายอีกหนึ่งฉบับ

ถ้าการแต่งตั้งกรรมการบางคนตามวรรคหนึ่ง จะไม่สะดวก
ในการปฏิบัติ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจ
แต่งตั้งข้าราชการตามที่เห็นสมควรเป็นกรรมการแทนได้

มาตรา ๑๐ ในส่วนที่เกี่ยวกับนักโทษตามกฎหมายว่าด้วย
เรือนจำทหาร ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่งตั้ง
ข้าราชการเป็นคณะกรรมการตามที่เห็นสมควร มีหน้าที่ตรวจ
สอบผู้ซึ่งจะได้รับพระราชทานอภัยโทษ และส่งรายชื่อต่อศาล
ทหารกรุงเทพ ศาลมณฑลทหาร หรือศาลจังหวัดทหาร แล้ว
แต่กรณี ให้เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้
ใช้บังคับ เพื่อความสะดวกแก่ศาลทหารดังกล่าวพิจารณาออก
หมายปล่อยหรือลดโทษ แล้วแต่กรณี

ให้นำมาตรา ๕ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับโดย
อนุโลม

ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการนำบทบัญญัติแห่งพระราช
กฤษฎีกานี้มาใช้บังคับแก่นักโทษตามกฎหมายว่าด้วยเรือนจำ

เล่ม ๔๔ ตอนที่ ๑๒๑ ราชกิจจานุเบกษา ๓ ธันวาคม ๒๕๒๐

ทหาร นอกจากที่ได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชกฤษฎีกานี้ ให้
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมพิจารณาสั่งเทียบกรณีให้เป็น
ไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๑๑ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงยุติธรรม รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้ ใน
ส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ เนื่อง
ในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระชนมพรรษาเจริญ
วัฒนา มาครบ ๕๐ พรรษาบริบูรณ์ ในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๐
นับเป็นอภิลักขิตสมัยที่สำคัญ สมควรพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้อง
ราชทัณฑ์ เพื่อเป็นการให้โอกาสแก่บุคคลเหล่านั้นบำเพ็ญตนเป็น
พลเมืองดี อันจะเป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติสืบไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้ขึ้น